ਡੈਕਨ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

v.

ਰੀਜੈਂਸੀ, ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2016 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5147)

ਅਗਸਤ 19, 2020

[ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 – ਐਸ.8 – ਰੱਦ ਕਰਨਾ
31, 1963 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ - ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਇਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 (ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼
ਕਰਨਾ) ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ - ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਇਜਾਜ਼ਤ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਖਾਰਜ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ
.8 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜੋ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ
ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ
ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ - ਨਾਲ ਹੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
"ਜਨਤਕ ਰੰਗ", ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਪਵਾਦ" ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਟਾਈਟਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ -
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 -
26 (1), (3), 27 (1), (2) (ਸੀ), 29, 30, 31 (1), (2), 32-35 - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ
ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 – ਠੇਕਾ ਐਕਟ, 1872 –
ਧਾਰਾ 17 – ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 – ਸ.20.

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 – ਧਾਰਾ 31 – ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ,
ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ - ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996.

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

1.1 ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਧੋਖਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਿਵਲ ਗਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ
ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੰਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਗੈਰ-ਨਿਰਪੱਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 20.05.2006 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 13.07.2006 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਹੈ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ "ਜਨਤਕ ਰੰਗ" ਦੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ
ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ
- ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 4, 6] [443-ਜੀ-ਐਚ; 444-ਏ-ਬੀ; ਜੀ-ਐਚ; 445-]

ਅਵੀਟੇਲ ਪੋਸਟ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਵੀ. ਐਚਐਸਬੀਸੀ ਪੀਆਈ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਮਾਰੀਸ਼ਸ) ਲਿਮਟਿਡ, 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5145 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

1.2 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (1) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗਲਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਬਚਾਅ ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਹੋ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਧਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ
ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸੋਧ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ
ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) ਤਹਿਤ,
ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ" ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ
ਧਾਰਾ 27 ਦਾ (2) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਚਾਰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 27 (2) (ਸੀ), ਜੋ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ
ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਾਲ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ 27 (1) ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ" - ਧਾਰਾ 27 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨਿਯਮ ਦੇ
ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ
ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ।
ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 30 ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਕਲਪਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ <u>ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ</u>। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ
<u>ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ</u> ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਜੋ ਉਸਨੂੰ <u>ਦੂਜੀ ਧਿਰ</u> ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ
ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.
ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ
ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ
ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 11-13) [451--; 752--]
ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਜਾਂ
ਅਯੋਗ ਹੈ ..." ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਪੁਦਤੀ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਪਿਲਾਈ, ਏਆਈਆਰ 1960 ਮੈਡ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (1) ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ)। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 41 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
(ਜੋ ਕਿ 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ

ਐਕਟ)।ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਸਾਧਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ,
1877 ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਟਾਈਟਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ

ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਧਨ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 31 (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 29 ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਟਾਈਟਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 14, 16) [452--; 453--; 456--]

ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ। ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰਜਿਸਟਰ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

"ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯੰਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕਰੋ
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ". ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਹਨ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ । ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-
ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੰਤਰਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਫਤਰ
ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ -
ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ, ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ, ਏਆਈਆਰ 1943 ਪੀਸੀ 83 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ
ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ 29.03.1881 ਦੀ ਰਸੀਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ
ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 74 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ
ਅਸਲ ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ (ਦੇਖੋ ਪੰਨਾ 87)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਤੱਥ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਲੋਚਨਾ ਉੱਪਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ
ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ
ਕ੍ਵੀ ਇਕੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਰਕ
ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ
ਓਲੰਪਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ
ਧਿਰਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ
ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ
"ਅਦਾਲਤ"

ਈ ਦੀ ਥਾਂ "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ" ਜਾਂ "ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ,
ਓਲੰਪਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਡ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 17, 18) [456-

ਈ-ਐਚ; 457-; 458--]

ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ ਜਨਾਰਦਨ ਰੈੱਡੀ
(2016) 1 194 () - ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਓਲੰਪਸ ਸੁਪਰਸਟ੍ਰਕਚਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾ ਵਿਜੇ ਖੇਤਾਨ (1999)
5 ਐਸਸੀਸੀ 651: [1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 490 - ਭਰੋਸੇ.

ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸਾਧਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ "ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਸੂਟ। ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ

ਫੈਸਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਰਕ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਸਾਧਨ
ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਧਨ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹਿੱਸਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਰੇਮ ਵਿੱਚ.
ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇਖੋ): ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ/ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 35 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ <u>ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ</u> ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ
ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਿਰਫ <u>ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ</u> ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 31 ਇਕੱਲੇ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਆਰਈਐਮ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ. [ਪਾਰਸ 20-22] [461--; 462--]

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਕ
ਸੁਹਿਰੀਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, (2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 112, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

ਸੀ, ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ
ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 25, 26) [464--]

ਅਮੀਤ ਲਾਲਚੰਦ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਰਿਸ਼ਭ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (2018) 15
ਐਸਸੀਸੀ 678: [2018] 6 ਐਸਸੀਆਰ 1001; ਮਾਇਆਵਤੀ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦਿਊਤ ਦੇਬ
ਬਰਮਨ (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 714;
ਐਮਜੀਐਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, (2019) 12 ਐਸਸੀਸੀ 751:
[2018] 14 ਐਸਸੀਆਰ 791; ਮੁਹੰਮਦ. ਨੂਰੂਲ ਹੋਡਾ ਬਨਾਮ ਨੂਰੂਲ ਹੋਡਾ ਵਿ. ਬੀਬੀ
ਰਾਇਫੁਨੀਸਾ (1996) 7 ਐਸਸੀਸੀ 767: [1995] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 110; ਆਰ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਰੁਕਨ-
ਉਲ-ਮੁਲਕ ਸਈਦ ਅਬਦੁਲ ਵਾਜਿਦ (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 22; ਸਤਰੂਚਰਲਾ ਵਿਜੇ ਰਾਮਾ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ
ਨਿੰਮਕਾ ਜਯਾ ਰਾਜੂ (2006) 1 ਐਸਸੀਸੀ 212: [2005] 4
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 82; ਰਜ਼ੀਆ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀ ਅਨਵਰ ਬੇਗਮ 1959 ਐਸਸੀਆਰ 1111; ਸੁਹਿਰੀਦ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 112: [2010] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1121 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

ਅਵੀਟੇਲ ਪੋਸਟ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ. v. ਐਚਐਸਬੀਸੀ ਪੀਆਈ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਮਾਰੀਸ਼ਸ) ਲਿਮਟਿਡ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5158, 2016; ਸਵਿਸ
ਟਾਈਮਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ 2010 ਆਯੋਜਨ ਕਮੇਟੀ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 677:[2014] 6 ਐਸਸੀਆਰ 514;
.
ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਟਰੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 72: [2009] 15 ਐਸਸੀਆਰ 371;
ਐਸ.ਬੀ.ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਪਟੇਲ ਇੰਜੀ. ਲਿਮਟਿਡ (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 618 : [2005] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 688;

ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਐਂਡ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ. ਬਨਾਮ ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ
(2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 532: [2011] 7 ਐਸਸੀਆਰ 310; ਰਾਸ਼ਿਦ ਰਜ਼ਾ ਬਨਾਮ
ਸਦਫ ਅਖਤਰ (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 710; ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v.
ਟੀ ਸੂਰਿਆਚੰਦਰ ਰਾਓ (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 149: [2005] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 809 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

ਸ਼ਰਵਣ ਗੋਪਾ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਕਾਸਰਾਮ ਦੇਵਜੀ, ਇਲਰ (1927) 51 ਵਜੇ 133; ਮੁਪੁਦਤੀ ਪਿਲਾਈ ਵੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਾਮੀ ਪਿਲਾਈ ਏਅਰ 1960 ਮੈਟ 1 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸਤੀਸ਼ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਟੈਲੀ ਲਿੰਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 2014 (1) ਏਆਈਆਰ ਬੋਮ ਆਰ 27; ਸੁਲੋਚਨਾ ਉੱਪਲ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ੀਲ
ਵਾਕਰੀ ਏਅਰ 1991 ਡੈਲ 138; ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਠਾਕੁਰਜੀ ਏਅਰ 1943 ਪੰਨਾ 83; ਰੇਖਾ ਬਨਾਮ ਰੇਖਾ।
ਰਤਨਾਸ਼੍ਰੀ (2006) 1 ਐਮਪੀ ਐਲਜੇ 103 – ਰੈਫ ਟੂ.

ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੇ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ (ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਧਵਾ ਨਾਗਪੁਰ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2014] 6 SCR 514	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ (1) (vi)**
[2009] 15 SCR 371	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ (1) (vi)**
[2005] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 688	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 2**
[2011] 7 SCR 310	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 2**
(2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 710	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 3**

[2005] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 809	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5
[2018] 6 1001	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6
(2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 714	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[2018] 14 791	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 6
[1999] 3 490	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[1995] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 110	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 16
[1963] 3 ਐਸਸੀਆਰ 22	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2005] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 82	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 20

1959 1111 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 23

[2010] 3 1121 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 24

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5147 2016.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.03.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ
2011 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7838 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਸ਼ਾਸਤਰ।

ਵਿਨੈ ਨਵਰੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਦੋਸ਼ੀ, ਨਿਖਿਲ ਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਭਾ ਸਵਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਭਾ ਆਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਸਮੀਨ ਦਾਮਕੇਵਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5145, 2016 ਦੇ 5158 ਅਤੇ 2016 ਦੇ 9820 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋਈ।
ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:
. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਡੈਕਨ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਡੈਕਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੰਪਨੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਆਸ਼ਰੇ ਪ੍ਰਾਇਮਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਚਕਾਰ 22.07.2004 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ। [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਸ਼ਰੇ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਡੈਕਨ, ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ
ਪਿੰਡ ਮੁੰਧਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 96 ਬੀ, 96 ਸੀ ਅਤੇ 96 ਡੀ ਵਾਲੀ ਲਗਭਗ 80,200 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ, ਭਾਵ 32,659 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਨਿੱਕੀ-ਮੋਟੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 7 (ਐਮ) ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"7. ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਨੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ:

. ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਡਿਵੈਲਪਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੈਲੀਗੇਟ
ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਫਰਮ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ।

. ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 7 (ਐਮ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
20.05.2006 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 - ਆਸ਼ਰੇ, ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਰੀਜੈਂਸੀ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼, ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ
ਫਰਮ [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਰੀਜੈਂਸੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਸ਼ਰੇ ਨੇ
ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ
22.07.2004 ਨੂੰ ਰੀਜੈਂਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੀ ਧਾਰਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"14. ਜੇ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ/ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਧਿਰਾਂ
ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਾਰਸਾਂ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ
ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵਾਰਸਾਂ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ (.. ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼
ਜਾਂ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਚੀਜ਼/ਇਹਨਾਂ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਪਾਇਰ ਕੋਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੈ।

. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13.07.2006 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ
ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ 20.05.2006 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਰੇ ਦੁਆਰਾ
ਰੀਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੈਕਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਚੋਰਡੀਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3
(ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 3) ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਡੈਕਨ ਦੁਆਰਾ), ਜਿਸ ਨੂੰ 2010 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1400 ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਜੋ 13.07.2010 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"6. ਸਾਲ 2006 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ
ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਉਕਤ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਰੀਜੈਂਸੀ ਮਹਾਵੀਰ ਨਾਮ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਰਾਹੀਂ ਜਾਇਦਾਦ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਮੈਸਰਜ਼ ਰੀਜੈਂਸੀ
ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
ਅਤੇ ਇਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਚੋਰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਤਾਕਤ ਏ ਬਣਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਰਸਮੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ .2. ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਕਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ
ਸਮਝੌਤਾ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਰਸਮੀ ਸੀ ਅਤੇ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਾਇਦਾਦ। ਹੁਣ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ।

"8. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ.
ਦਿਲੀਪ ਆਰ. ਜੈਨ, ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੌਦੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੈਨ, ਸਦਮੇ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਸ੍ਰੀ ਚੋਰਡੀਆ ਹੁਣ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਸਦਮਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ, ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ 30.05.2006 ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ
ਨੰਬਰ 3 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 13.07.2006 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 20.05.2006 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਇਸਦਾ ਮੋਹਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ 13.07.2006 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਇਸਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਲੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਰੇ. ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਦਾਗ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 13.07.2006 ਦਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਦੁਬਾਰਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ/ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਡੀਡ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 13.07.2006 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਥਿਤੀ, ਜੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਖੇਡੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"12. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉੱਠਿਆ 22.07.2004 ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਮਿਤੀ 20.05.2006 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 17.07.2006 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਅਪ੍ਰੈਲ/ਮਈ 2010 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਭਾਈਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਮਿਤੀ 10.07.2010.

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹੈ
ਬੰਬਈ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1959 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (4) (ਐਚ-ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 3,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ
ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ
ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ:

ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ 22.07.2004 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 20.05.2006 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 13.07.2006 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਨ
ਅਯੋਗ, ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ 22.07.2004 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 20.05.2006 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ 13.07.2006 ਦਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ
22.07.2004 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ 20.05.2006 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ 13.07.2006 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ।

ਬੁਚਾਉ ਕਰ੍ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਦੀਵ੍ੀ ਆ੍ਦੇਸ਼ ਦੁਆ੍ਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ
ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ 19.07.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ

[ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1996 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਰੀਜੈਂਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, 20.05.2006 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ), ਪੁਣੇ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਡੈਕਨ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"2. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ 20.05.2006 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮਝਾਏਗਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ.

3. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤਾਰੀਖ਼ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ
20.05.2006 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

19.07.2011 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਵਧੀਕ ਜੱਜ, ਸਮਾਲ ਐਫ ਕਾਜ਼ ਕੋਰਟ, ਪੁਣੇ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"11. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਪਦਾਰਥਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਖੇਡਣ ਬਾਰੇ ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ। ਇਹ 20.05.2006 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵੀ ਧਿਰ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧੋਖਾਧੜੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਅਤੇ

ਮਿਤੀ 13.07.2006 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ ਪਰ ਅਨੁਸਾਰ
ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 13.07.2007 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਰੀਜੈਂਸੀ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਾਈਵਾਲ ਦਿਲੀਪ ਜੈਨ ਨੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਧੋਖਾਧੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਪਾਅ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ:

ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
20.05.2006 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੈਕਨ ਵੱਲੋਂ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 18.03.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਿਸ ਟਾਈਮਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ 2010 ਆਯੋਜਨ ਕਮੇਟੀ, ਈ
(2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 677 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸਵਿਸ ਟਾਈਮਿੰਗ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਕਿ
ਐਨ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਮੈਸਟ੍ਰੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼, (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 72 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਨ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ "ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਪਵਾਦ" ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੈ
ਅਵੀਟੇਲ ਪੋਸਟ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਐਫ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ
ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਐਚਐਸਬੀਸੀ ਪੀਆਈ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਮਾਰੀਸ਼ਸ) ਲਿਮਟਿਡ, 2012 ਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1062 ਵਿੱਚ 2014 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 196 (ਜੋ ਕਿ 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5145 ਅਤੇ 5158 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਸੂਦ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਟੈਲੀ ਲਿੰਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ,
2014 (1) ਏਆਈਆਰ ਬੋਮ ਆਰ 27 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਸਤੀਸ਼ ਸੂਦ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ]। ਜੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਤੀਸ਼ ਸੂਦ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਵਿਸ ਟਾਈਮਿੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ.

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2015 ਦੁਆਰਾ [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ]
"2015 ਸੋਧ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ] ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਧਾਰਾ 8 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ
ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਐਸ.ਬੀ.ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ। ਲਿਮਟਿਡ, (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 618 ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇਨਕੈਨਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੈ ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡੈਕਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ
ਅਤੇ ਆਸ਼ਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ. ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਈ ਐਕਟ, 1963 ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤਿੰਨ "ਲਿਖਤੀ ਯੰਤਰਾਂ" ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ, ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਬੂਜ਼ ਐਲਨ ਐਂਡ ਹੈਮਿਲਟਨ ਇੰਕ ਬਨਾਮ ਐਸਬੀਆਈ ਹੋਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2011) 5 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਵੇਗੀ
ਐਸਸੀਸੀ 532 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਬੂਜ਼ ਐਲਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ]। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ ਜਨਾਰਦਨ ਰੈਂਡੀ, (2016) 1 ਏਐਲਟੀ 194 (ਡੀਬੀ) [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ]। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗੁਪਤ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੈ ਨਵਰੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ "ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਪਵਾਦ" ਬਾਰੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਿਦ ਰਜ਼ਾ ਬਨਾਮ ਸਦਫ ਅਖਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
(2019) 8 710 (ਪੈਰਾ 4 ਦੇਖੋ), ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਕੇਵਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ

ਜੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਨਹੀਂ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰ ਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ "ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਪਵਾਦ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ
ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਸਨ

ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ

ਨਵਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿ
22.07.2004 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦੇ ਸਨ
ਸਮਝੌਤੇ, ਪਹਿਲਾ ਸਿਰਫ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਸੁਲਝਣਯੋਗ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਰੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਪਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਾਰਨ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ.

ਅਸੀਂ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਵੀਟੇਲ ਪੋਸਟ ਸਟੂਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ. v. ਐਚਐਸਬੀਸੀ ਪੀਆਈ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਮਾਰੀਸ਼ਸ) ਲਿਮਟਿਡ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5145
2016 ਵਿੱਚ, "ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਪਵਾਦ" ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ, ਕਿਹੜੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਨ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਕੋਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ

ਫੈਸਲਾ, ਜੋ ਧੋਖੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੰਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਗੈਰ-ਆਰਬਿਟਰੇਬਲ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਰੇ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਨ

ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 20.05.2006 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ 13.07.2006 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ "ਜਨਤਕ ਰੰਗ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਿਟੇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਅਪਵਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਫਿਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਵੀ. ਟੀ. ਸੁਰਿਆਚੰਦਰ ਰਾਓ, (2005) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 149 ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਤੋਂ 16 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹਰ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਉੱਠਿਆ

ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ) ਐਕਟ, 1973 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਲਿੰਗ ਲਿਮਟ ਦਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ,

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1898 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ. ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਨਿਰੀਖਣ

ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਅਸੀਂ 2015 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 8 ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਰੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।

ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼, (2018) 15 ਐਸਸੀਸੀ 678 ਤੇ ਪੰਨਾ 698-700, ਮਾਇਆਵਤੀ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦਿਊਤ ਦੇਬ ਬਰਮਨ, (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 714 ਪੰਨਾ 724-725 ਤੇ, ਅਤੇ ਐਮਮਾਰ ਐਮਜੀਐਫ ਲੈਂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਫਤਾਬ ਸਿੰਘ, (2019) 12 ਐਸਸੀਸੀ 751 ਤੇ ਪੰਨਾ 779-783). ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਹੈ,

1940, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਵਿਟਲ ਪੋਸਟ ਸਟ੍ਰਡੀਓਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਵੀ. ਐਚਐਸਬੀਸੀ ਪੀਆਈ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਮਾਰੀਸ਼ਸ) ਲਿਮਟਿਡ, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5145, 2016. ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ

ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 8 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚੋਲਗੀ
ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿਲਚਸਪ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ
ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"31. ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਸਾਧਨ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ, ਜੇ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰੋ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ.

ਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 16) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵੀ ਭੇਜੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ
ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ:

“14. .....ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੁਜ਼ ਐਲਨਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਤ ਹੈ ਕੇਵਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ
ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ, ਜਦੋਂ ਕਿ,
ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬਲਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਵਿੱਚ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ
ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਮੰਚਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ
ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨਾ ਵਿਕਾਸ
ਸਮਝੌਤਾ-ਕਮ-ਅਟੱਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ
ਇੱਕ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਜ ਕਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ

ਰੇਮ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਾਂ ਦੇ
ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ
ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਦੀ ਅਤੇ ਨੋਟ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਇਸ
ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਹੈ
ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ..."

ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੁਜ਼ ਐਲਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ
ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ
ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਸੈੱਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

4. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ
ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ।—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ
ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਵਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੰਡਾਵਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ।

(26. ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।—(1) ਕਦੋਂ, ਰਾਹੀਂ
ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗਲਤੀ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ [ਕਿਸੇ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖ
ਨਾ ਹੋਣਾ]
ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ 1) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ] ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਫਿਰ

ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੰਸਥਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ; ਜਾਂ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਧਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ; ਜਾਂ

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,
ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੋ।

ਜੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜਾਂ ਗਲਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਸ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ, ਇਸ ਲਈ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ,
ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(1) ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ: ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਯੋਗ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਯੋਗ ਹੈ;

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

() ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਅ) ਜਿੱਥੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ), ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ; ਜਾਂ

() ਜਿੱਥੇ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ; ਜਾਂ

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਾਕੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ।

ਵਿਆਖਿਆ:-ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ" ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882 (1882 ਦਾ 4) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਲਿਖਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ

"29. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ।—ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਇਹ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

30. ਅਦਾਲਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।—ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

"32. ਕਿਹੜੇ ਯੰਤਰ ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।—ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਵੋ।

ਜਦੋਂ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਏ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ-

ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਜੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਸਾਧਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ;

ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 9) ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ
ਪਾਰਟੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਂ ਉਸਦਾ
ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰੁਤਬੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਵੇਕ।—
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ
ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਦਾਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੇ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਸਿਰਫ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਵਿਆਖਿਆ।—ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ, ਜੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਟਰੱਸਟੀ ਹੋਵੇਗਾ.

ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।—ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ, ਜੇ ਉਹ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹਨ
ਘੋਸ਼ਣਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਟਰੱਸਟੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ, ਅਰਥਾਤ, ਬੂਜ਼ ਐਲਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਓਲੰਪਸ ਸੁਪਰਸਟ੍ਰਕਚਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾ ਵਿਜੇ ਖੇਤਾਨ, (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 651 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਓਲੰਪਸ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ
ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਪੈਰਾ 43 ਅਤੇ 44 ਦੇਖੋ)।
ਓਲੰਪਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੁਲੋਚਨਾ ਉੱਪਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ੀਲ ਭਾਕਰੀ, ਏਆਈਆਰ 1991 ਡੇਲ 138 [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸੁਲੋਚਨਾ ਉੱਪਲ"] ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਸੀ
ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਿ:

"15. ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ
ਇਸ ਵਿਚੋਂ 20. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਲਟ ਨਜ਼ਰੀਏ ਈ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਸੀ।[1]

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਬ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਠ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"35. ਇਹ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ, (ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਭਾਗ 2, ਪੈਰਾ 503) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"503. ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ।—ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਈਬਲ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਮੇਲਾ

---

[1] ਓਲੰਪਸ ਸੁਪਰਸਟ੍ਰਕਚਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾ ਵਿਜੇ ਖੇਤਾਨ, (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 651 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
"ਪੀ.ਐਨ.ਬੀ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼ੀਤਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ, ਏਆਈਆਰ 1991 ਡੇਲ 13" (ਪੈਰਾ 33 ਦੇਖੋ)।

ਇਸ ਦਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਸੀ.ਐਫ. ਬਾਕ ਅਬਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਵਾਰਡ ਏ)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਕੇਸ [1997 ਦਾ ਅਪੋ 498 ਅਤੇ 27-1-1998 (ਕੈਲ) ਦੇ (401) ਦੇ ਅਪੋ 449 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਮਾ ਪਾਲ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"... ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਉਲਟ ਸੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਬਿੰਦੂ 3 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 (2) (ਬੀ) (ਆਈ) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਿੰਦੂ 3 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 (1) ਦਾ ਅਧਿਐਨ
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗਲਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਵਜੋਂ,
ਉਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਹੋ।
ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 26 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਧਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸਹੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ" ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਚਾਰ ਅਪਵਾਦ. ਸ਼ਰਵਣ ਗੋਬਾ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਕਾਸ਼ੀਰਾਮ ਦੇਵਜੀ, ਆਈਐਲਆਰ (1927) 51 ਬੋਮ 133 ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 (ਜੋ ਕਿ 1963 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੀ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਰਸ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਬੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਾਰਸ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 27 (2) (ਸੀ), ਜੋ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 27 (1) ਵਿੱਚ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 27 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਤੁਹਿਤ, ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੇਕ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ,

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇ
ਉਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ।

ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ 30 ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਾਗ ਵੀ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣਗੇ
ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਣਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੈ ..." ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਪੁਦਾਤੀ ਪਿਲਾਈ ਬਨਾਮ ਮੁਪੁਦਤੀ ਪਿਲਾਈ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ

ਪਿਲਾਈ, ਏਆਈਆਰ 1960 ਮੈਡ 1 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 (1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ
ਐਕਟ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ)। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 41 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 (ਜੋ ਕਿ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 35 (ਜੋ ਕਿ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ।

ਕੀ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"11 ..... ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੇਵਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਐਸ. 35 ਅਯੋਗ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਸ 39 ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੇਠਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 35, ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਖੇਤਰ ਵੀ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 (1) ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"12. ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਵੇਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੇ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਜਾਂ ਰੋਕਥਾਮ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਗਲਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਦਿ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਖਤਰੇ ਵਜੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ
ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦਿਤ ਐਫ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਫਾਂਸੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੯ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਆ ਟਾਈਮਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ:

"13. ... ਧਾਰਾ ੩੯ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਇੱਕ ਸਾਧਨ : (1) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੈ; (2) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਕਰਣ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦਾ ਡਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; (3) ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਿਵਾਰਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇਹ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿੱਥੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ ਇਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਕਰੇਗੀ
ਜੇ ਇਹ ਇੰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ।

14. ਜਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ
ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਰਾਰਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਰਹਿਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ
ਤਰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੰਤਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ
ਧਾਰਾ 39 ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨ ਦਾ।

15. ਆਓ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਲਈਏ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ।
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਦਲ ਨਹੀਂ ਹਟਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
ਯੰਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਾਅ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਬੱਦਲ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.

ਇਹ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ 'ਤੇ ਬੱਦਲ ਛਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਧਿਰ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ
ਡੀ ਜੁਰੇ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਂਟੀਰੀਅਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਵਰਸਨਰ, ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲ ਮਾਲਕ, ਆਦਿ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ ਜੁਆਲੀ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ. ਸਿਰਲੇਖ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ

ਸੀ ਉਸ 'ਤੇ, ਭਾਵ, ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ.

ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੯ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ
ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਡੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਕਿਸੇ ਘੁਸਪੈਠੀਏ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪਕਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ।

ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"18. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 39 ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਨੈਗਮ ਪਿਲਾਈ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ।
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਕ ਵਲੰਟੀਅਰ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।[2]

[2] ਯਨਾਲਾ ਮਲੇਸ਼ਵਰੀ ਬਨਾਮ ਅਨੰਤਸੁਲਾ ਸਯੰਮਾ, ਏਆਈਆਰ 2007 ਏਪੀ 57 ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

"33. ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਕੋਲ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੱਕ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੈ
ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ

16. ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਸਾਧਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯੰਤਰ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਤੋਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਟਾਈਟਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ (ਦੇਖੋ ਮੁਹੰਮਦ। ਨੂਰੂਲ ਹੋਦਾ
ਬੀਬੀ ਰਾਏਫੁਨੀਸਾ (1996) 7 ਐਸਸੀਸੀ 767, ਪੰਨਾ 771)। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ
ਸੀ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਸ਼ਖਸੀਅਤ।

ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ। ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਰਜਿਸਟਰ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ "ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ"। ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਹਨ।
ਧਾਰਾ 31 (1) ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਾਧਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਯੰਤਰਾਂ ਲਈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਫ਼ਤਰ - ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ, ਏਆਈਆਰ 1943 ਪੀਸੀ 83 ਵਿੱਚ,
ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ 29.03.1881 ਦੀ ਰਸੀਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸੱਚੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 74 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੂਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਪੰਨਾ 87)। ਇਹ ਫੈਸਲਾ
ਰੇਖਾ ਬਨਾਮ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਤਨਾਸ਼੍ਰੀ, (2006) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ
ਦੁਆਰਾ 1 ਐਮਪੀ ਐਲਜੇ 103, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ
ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:
"8. ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਧਾਨਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼) ਜਦੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੂਲ ਰਜਿਸਟਰਡ
ਇਸ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਧਾਰਾ 74 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ 'ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼' ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼
ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ)
ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼) ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹੈ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼।

9. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ, ਏਆਈਆਰ 1943 ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ 83 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਰਸੀਦ ਜਨਤਕ ਹੈ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"ਸਰ ਥਾਮਸ ਸਟ੍ਰੈਂਗਮੈਨ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਰਸੀਦ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ "ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼" ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 65 (ਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਬੁਨਿਆਦ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ
1881 ਦੀ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇਹ "ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੂਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਕ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਗਲਤ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਸੀਂ ਰਤਨਲਾਲ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ (19ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ-ਪੰਨਾ 237) ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

"ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ [ਧਾਰਾ (ਈ)] - ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਜਿਸ ਲਈ
ਉਹ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ. ਧਾਰਾ 74 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ। ਧਾਰਾ 78 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ, ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ
ਧਾਰਾ (ਈ) ਜਾਂ (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਰਜਿਸਟਰ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਤੱਥ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਦਾ।

18. ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸੁਲੋਚਨਾ ਉੱਪਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਓਲੰਪਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤਰਕ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਹਨ।
ਹੁਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ਰਿਮੁਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਯੋਗ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਿਵਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਟ੍ਰਾਈਬਲ
ਸਿਵਲ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਅਦਾਲਤ" ਨੂੰ "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ" ਜਾਂ "ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣਾ ਪਏਗਾ. ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤਰਕ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ, ਉਸੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਓਲੰਪਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਡਾਣ ਭਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੇ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ (ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਧਵਾ ਨਾਗਪੁਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

[ਲੁਾਤੀਨੀ "ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ"] ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ

ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। - ਇਸ ਨੂੰ (ਪੁਰਾਤਨ) ਗੈਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਕਾਲਾ 7ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1999)

"ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਆਰ.ਐਚ. ਗ੍ਰੇਵਸਨ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ 98 (7 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ 1974)।

ਰਾਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਬ੍ਰੈਕਟਨ, ਆਰ.ਈ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਰ.ਈ.ਐਸ. ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ; (ਐਸਟੋਪੇਲ 42, 43 ਤੇ ਬਿਗੇਲੋ.)

ਆਰ.ਈ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪਰ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖੋ।

ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੈਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਹੈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜੇ 'ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਆਰਈਐਮ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਸ਼ਲ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣੀ ਹੈ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਹੈ,

ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਮੰਨਦੀ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ 'ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ'।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ; ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਆਰ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਰੁਕਨ-ਉਲ-ਮੁਲਕ ਸਈਦ ਅਬਦੁਲ ਵਾਜਿਦ, (1963) 3 ਐਸਸੀਆਰ 22 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੂਸ ਦੇ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਰੋਮਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੁਸਿਨ ਰੇਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੂਸ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ "ਜੂਸ ਇਨ ਰੇਮ" ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਜੂਸ" ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ. ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ
ਰੇਮ, ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ; ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੂਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਜੂਸ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ
ਰੇਮ ਵਿੱਚ। ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹੱਕਦਾਰ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਲਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਾਰਵਾਈ ਰਿਮਾਂਡ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਡਮਿਰਲਟੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਐਡਮਿਰਲਟੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਮਾਲ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ
ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਹਨ
ਨਿਵਾਸ ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ "ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ" ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ", ਪੰਨਾ 109 'ਤੇ ਛੇਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, "ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ
ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਮਾਲਕੀ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਐਡਮਿਰਲਟੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਸ, ਅਰਥਾਤ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਗੋ, ਜਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ

ਸੀ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਤੇ. ਚੇਸ਼ਾਇਰ ਨੇ ਪੰਨਾ 653 'ਤੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਨੂੰ (ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਾਂ ਚੀਜ਼ (ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ)
ਮੁਕੱਦਮਾ); ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਅਜਨਬੀ ਹੋਣ
ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. …… ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ 'ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ'; ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਰੇਸ, ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਰੇਸ।

(ਪੰਨਾ 43-44 ਤੇ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਤਰੂਚਰਲਾ ਵਿਜੇ ਰਾਮਾ ਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਨਿੰਮਕਾ ਜਯਾ ਰਾਜੂ, (2006) 1 ਐਸਸੀਸੀ 212 ਵਿੱਚ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“10. ... ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ " ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ 'ਤੇ ਸਪੈਂਸਰ ਬੋਵਰ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ,
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਬੰਧ"..."

ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਾਧਨ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ,

ਜਾਂ "ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ". ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਐਲੀਅਨਜ਼ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਰਕ ਗਲਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਯੰਤਰ ਜੋ ਹੋਰ ਸਿਰਫ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਅੰਤਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅੰਤਰ-ਧਿਰਾਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹਿੱਸਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੰਸਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਰੇਮ ਵਿੱਚ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੇਖੋ): ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ/ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 35 ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35 ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਰਾਹਤ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਪੂਰੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਹਰ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 31 ਇਕੱਲੇ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਰੇਮ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ.

23. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਜ਼ੀਆ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀ ਅਨਵਰ ਬੇਗਮ, 1959 ਐਸਸੀਆਰ 1111 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35, ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 42 ਅਤੇ 43 ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

" ... ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਅਤੇ 43, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕੱਠੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਨ ਏ
ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹੋਣਾ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ
ਘੋਸ਼ਣਾਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵੀ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 43 ਵਿੱਚ "ਸਿਰਫ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬੰਨ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਕ੍ਰਮਵਾਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਠੋਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁਨ ਕਿ ਕੋਈ ਅਸਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸਿੱਧੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੋ।
(ਪੰਨਾ 1131 ਤੇ)

ਨਾਲ ਹੀ, ਸੁਹਿਰੀਦ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, (2010) 12 ਐਸਸੀਸੀ 112, ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ, 1870 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"7. ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ. ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ
ਤਬਾਦਲੇ/ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਅਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਦੋ ਭਰਾ। , ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੰਮ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਯੋਗ/ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ/ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਗੈਰ-ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਵਜੋਂ। ਪਰ ਫਾਰਮ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜੇ , ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕੰਮ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਡ ਵੈਲੋਰਮ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ , ਜੋ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 () ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ 19.50 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਪਰ ਜੇ , ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਵੈਲੋਰਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (4) (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਤਰਕ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 31, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਡੀਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰਈਐਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।

26. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
B.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Documen